

Lezing FOD justitie 9 november 2017

Naar een geïntegreerde privacybescherming van werknemers in de onderneming met de geïntegreerde beschermingsmethode

Dr. Yung Shin VAN DER SYPE

Bijna advocaat time.lex, deeltijds bijzonder docent KU Leuven

Inleiding

Situering – titel proefschrift:

Naar een geïntegreerde privacybescherming in de onderneming

Een juridische analyse van de bescherming van het privéleven en de persoonsgegevens van werknemers, met het oog op een meer coherente toepassing van deze privacyrechten in de arbeidsverhouding

Waarom?

Ondanks zeer brede wettelijke bescherming van werknemers ↔ tal van neveneffecten in de praktijk.

Planning

1. Achtergrond
2. De geïntegreerde beschermingsmethode in vogelvlucht
3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode
4. Toepassingsmogelijkheden en resultaten
5. Invulling van de parameters door een vragenlijst

1. Achtergrond

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer van werknemers

Helaasheid der bescherming

1. Achtergrond

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer van werknemers

Artikel 8 EVRM 'Recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven': 1. Eenieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie. 2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang [...] of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. **Artikel 7 EU Handvest** 'De eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven': Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie. **Artikel 8 EU Handvest** 'De bescherming van persoonsgegevens': 1. Eenieder heeft recht op bescherming van zijn persoonsgegevens. 2. Deze gegevens moeten eerlijk worden verwerkt, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrokkene of op basis van een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet. Eenieder heeft recht van inzage in de over hem verzamelde gegevens en op rectificatie daarvan. 3. Een onafhankelijke autoriteit ziet erop toe dat deze regels worden nageleefd. **Artikel 22 Gw.:** Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht. **Artikel 29 Gw.:** Het briefgeheim is onschendbaar. De wet bepaalt welke agenten verantwoordelijk zijn voor de schending van het geheim der aan de post toevertrouwde brieven. **Algemene verordening gegevensbescherming!** En ook: **artikel 314bis Sw., artikel 124 WEC, Wet verwerking persoonsgegevens, cao nr. 68 betreffende de camerabewaking op de arbeidsplaats, cao nr. 81 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemers ten opzichte van de controle op de elektronische onlinecommunicatiegegevens, enzovoort.**

1. Achtergrond

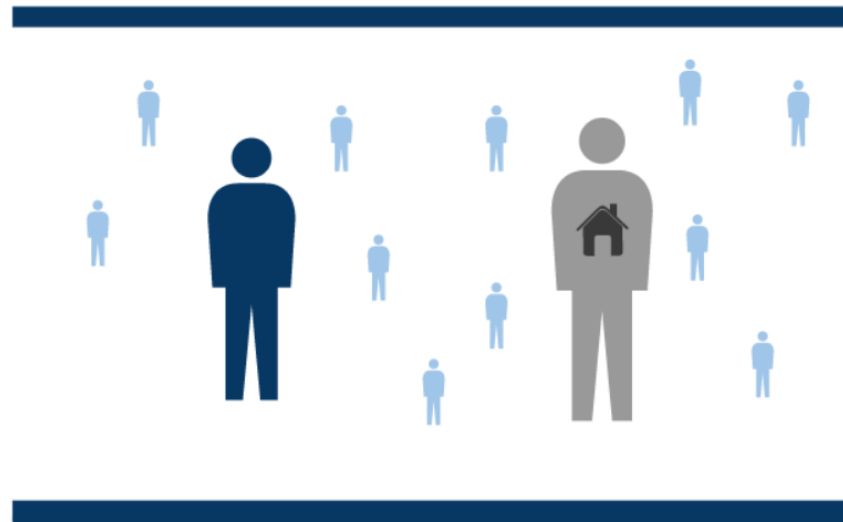
De helaasheid van de bescherming van werknemers

Rechten en vrijheden van anderen

Een pluspunt: **De belangenafweging** = Rekening houden met de arbeidscontext.

↔ Maar! In de onderneming: Balans werknemer v. werkgever toch te kort door de bocht.

Belangen,
rechten en vrijheden
van de **werknemer**

**Gerechtvaardigde
ondernemingsbelang**
= Op basis van de belangen
van anderen in en rond de
onderneming

1. Achtergrond

De helaasheid van de bescherming van werknemers

Moeizame handhaving van de privacynormen in de arbeidscontext

Drie drempels:

1. **Ondergeschikte positie** van de werknemer:
  - Gezagsrelatie: Artt. 2 en 3 AOW,
  - Gevolg: Beschermingsmechanismen niet ten volle benut.
2. **Gebrek aan specifieke procedures** voor de privacybescherming van werknemers:
  - Focus op consumentenbescherming in de AVG.
3. **Procedurele drempels**:
  - Bewijslast ($\Leftrightarrow$ art. 15*bis* WVP),
  - Onzekerheid over bewijs en omvang morele schade.

1. Achtergrond

De helaasheid van de bescherming van werknemers

Bijkomende euvel van het onrechtmatig verkregen bewijs

Voorbeeld **ontslag om dringende reden** (Cfr. Voorbeeld inleiding) (art. 35 AOW).

Bewijs moet geleverd worden door de ontslaggevende partij (*i.e.* meestal de werkgever).

Maar! Wat met bewijs dat met **miskenning van de privacyrechten van de werknemer** werd verkregen?

- Snel sprake van inbreuk op de Wet verwerking persoonsgegevens en de cao's,
- Veel interpretatievrijheid abstracte beginselen.

⇔(On)geoorloofd bewijs?

Toelaatbaarheid van onrechtmatig verkregen bewijs? Antigoon? Belangenafweging?

1. Achtergrond

De helaasheid van de bescherming van werknemers

Nieuwe technologieën in de onderneming zullen een invloed hebben op werknemer en werkgever.

-
- ⇒ Gevolg   Zwakheden van de huidige bescherming zullen minstens worden bestendigd en wellicht eerder toenemen, want:
- Hoewel ratio achter de verzameling van informatie over werknemers gelijk blijft, meer informatie beschikbaar,
  - Verder vervagen grens tussen privéleven en professioneel leven,
  - Informatie niet afkomstig van werknemer, maar van externe bronnen = werknemer verliest controle,
  - En zelfs, door bepaalde technieken toe te passen weet werkgever misschien meer over werknemer dan werknemer zelf (informatieasymmetrie).
-

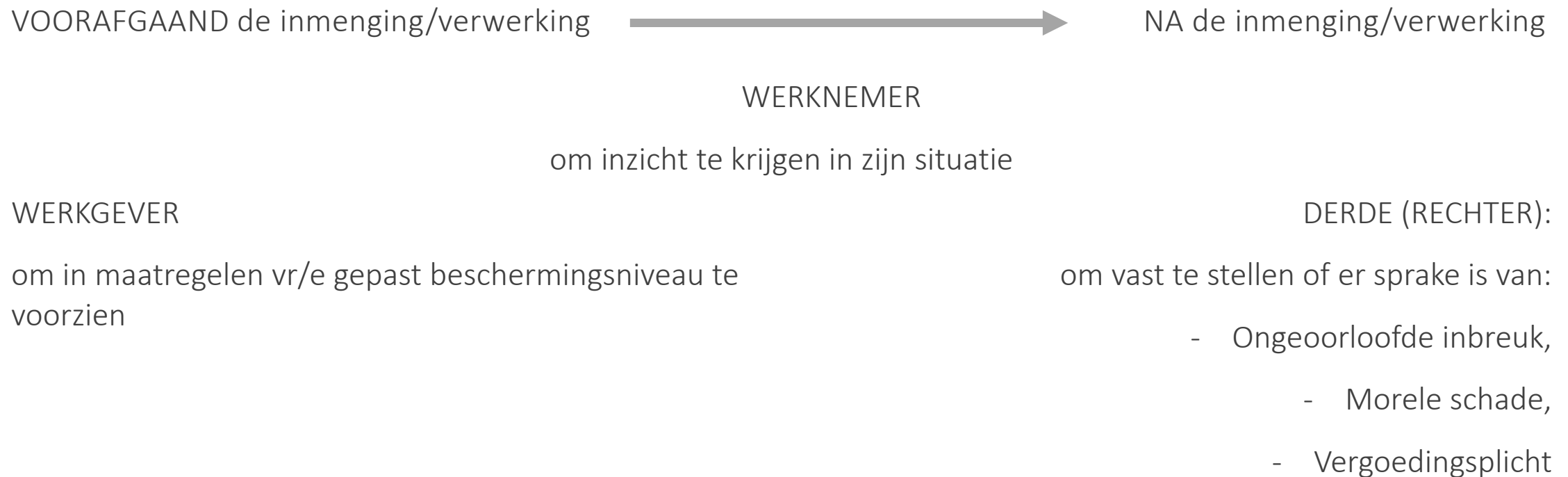
2. De geïntegreerde beschermingsmethode in vogelvlucht

Korte beschrijving van de geïntegreerde beschermingsmethode

2. De geïntegreerde beschermingsmethode in vogelvlucht

De geïntegreerde beschermingsmethode maakt het mogelijk om via enkele eenvoudige vergelijkingen de privacybescherming van werknemers te **beoordelen**.

Wie, wat en wanneer?

2. De geïntegreerde beschermingsmethode in vogelvlucht

Uitgangspunten van de geïntegreerde beschermingsmethode (GBM)

- GBM Methode om de privacybescherming van werknemers op evenwichtige en coherente wijze te beoordelen in de praktijk.
- Met de methode wordt gestreefd naar meer **rechtvaardigheid en rechtszekerheid** voor de privacybescherming van werknemers in de onderneming,
  - De methode vertrekt vanuit de **redelijke verwachtingen** van werknemer en onderneming, o.b.v. de contextuele elementen van de inmenging of verwerking,
  - De methode steunt op de **risicobenadering** uit het gegevensbeschermingsrecht.
- ⇔ MAAR Gevaren van methodes, kwantificering en risicobenadering
- Valse precisie door kwantificering,
  - Risicoanalyses en methodes = keuzes maken.

2. De geïntegreerde beschermingsmethode in vogelvlucht

De geïntegreerde beschermingsmethode is een **vergelijkende stappenmethode** met als hoofddoel de beoordeling v/d privacybescherming van werknemers te vereenvoudigen.

Stap 1.	Bepalen v/d te nemen beschermende maatregelen ($\mathcal{S}_\pi$) obv/d redelijke verwachtingen v/d werknemer en vertrekkende vanuit de basisformule v/h vereiste beschermingsniveau (π)
Stap 2.	Bepalen v/h werkelijk beschermingsniveau v/d werknemer (ρ) obv/d werkelijk genomen beschermende maatregelen ($\mathcal{S}_\rho$)
Stap 3.	Vergelijking v/d beschermingsniveaus en de elementen die de waarde v/d beschermingsniveaus bepalen – afhankelijk v/h doel waarvoor de methode i/e concrete situatie wordt toegepast

2. De geïntegreerde beschermingsmethode in vogelvlucht

Het privacybeschermingsniveau van de werknemer wordt bepaald door **drie hoofdelementen**:

- De belangen van, en (het risico op) de negatieve gevolgen v/d inmenging/verwerking vr/d werknemer (I_m),
- Het gerechtvaardigde ondernemingsbelang (I_n),
- De (te nemen) beschermende maatregelen om de negatieve gevolgen v/d inmenging/verwerking o/d werknemer te vermijden of i/t perken (S).

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Basisformules

Deelformules

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Basisformules:

- Beschermingsniveau obv/d redelijke verwachtingen: $\pi = \frac{I_n}{I_{m_1}^2} \cdot S_\pi$
- Beschermingsniveau i/d realiteit: $\rho = \frac{I_n}{I_{m_{1/2}}^2} \cdot S_\rho$

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Elementen	Symbol	Waarde	Definitie
Basisformules	π	1	Vereiste privacybeschermingsniveau obv/d redelijke verwachtingen v/d werknemer
	ρ	/	Werkelijk niveau waarop de werknemer wordt beschermd obv/d realiteit
	I_m	0,1-1	Gevolgen v/d inmenging/verwerking vr/d werknemer
	I_{m_1}	0,1-1	Risico vr/d werknemer: voorzienbare gevolgen v/d handeling v/d onderneming ten tijde v/d inmenging/verwerking
	I_{m_2}	0,1-1	Schade a/d werknemer: werkelijke gevolgen vr/d werknemer die worden veroorzaakt door de inmenging/verwerking dr/d onderneming
	I_n	0,1-1	Belang v/d werkgever obv/d belangen van, in en rond de onderneming
	S		Niveau v/d beschermende maatregelen
	S_π	0,01-10	Vereiste niveau v/d maatregelen obv de redelijke verwachtingen v/d werknemer
	S_ρ		Niveau v/d maatregelen i/d realiteit obv/d werkelijk genomen maatregelen dr/d onderneming

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Deelformules:

- RISICO WERKNEMER: belang v/d werknemer obv/d voorzienbare negatieve gevolgen v/d

inmenging/verwerking (met risicofactor):
$$I_{m_1} = \frac{(AI_m + SchI_m + DI_m)}{3} \cdot \sqrt{\frac{(DBII_m + OBLI_m + ActI_m)}{3}}$$

- SCHADE WERKNEMER: belang v/d werknemer obv/ de werkelijke negatieve gevolgen v/d

inmenging/verwerking:
$$I_{m_2} = \frac{(AI_m + SchI_m + DI_m)}{3}$$

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Elementen	Symbool	Waarde	Definitie
Impact	AI_m	0,1; 0,4; 0,7; 1	Aard v/d (mogelijke) schade
	$SchI_m$	0,1; 0,4; 0,7; 1	Schaal v/d (mogelijke) schade
	DI_m	0,1; 0,4; 0,7; 1	Duur v/d (mogelijke) schade
	$RI_{m\pi}$	0,1; 0,4; 0,7; 1	Risico dat de gevolgen o/d werknemer werkelijk verwezenlijkt zullen worden
	DBI_m	0,1; 0,4; 0,7; 1	Duur v/d blootstelling a/d inmenging/verwerking
	OBI_m	0,1; 0,4; 0,7; 1	Omvang/schaal v/d blootstelling a/d inmenging/verwerking
	$ActI_m$	0,1; 0,4; 0,7; 1	Actiemogelijkheden v/d onderneming om de negatieve gevolgen te beperken of te vermijden

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Deelformule:

- BELANG WERKGEVER: Alle belangen van, in en rond de onderneming: $I_n = \frac{(PI_n + SchI_n)}{2} \cdot \sqrt{\frac{RI_n}{9}}$

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Elementen	Symbol	Waarde	Definitie
Interest	PI_n	0; 0,5; 1	Pertinentie
	$SchI_n$	0,1; 0,5; 1	Schaal interest
	RI_n	1-9	Ernst en waarschijnlijkheid

Risicofactor op 9

	1 ernst	2 ernst	3 ernst
1 waarschijnlijkheid	1	2	3
2 waarschijnlijkheid	2	4	6
3 waarschijnlijkheid	3	6	9

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Deelformule:

- MAATREGELEN: niveau v/d te nemen maatregelen ter preventie v/d risico's vr/d werknemer: $S_{\pi} = \frac{I_{m_1}^2}{I_n} \cdot \pi$

= Het vereiste niveau v/d maatregelen die de onderneming moet nemen om de privacybescherming v/d werknemer te waarborgen.

Indien $\pi = 1$, en indien aan I_m en I_n een waarde wordt gegeven tussen 0,1 en 1, dan heeft S_{π} steeds een totaalwaarde van minimum 0,01 en van maximum 10.

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Waarde v/h niveau v/d te nemen maatregelen ter preventie v/d risico's: $S_{\pi} = \frac{I_m^2}{I_n} \cdot \pi$

	$0,1 I_m$	$0,2 I_m$	$0,3 I_m$	$0,4 I_m$	$0,5 I_m$	$0,6 I_m$	$0,7 I_m$	$0,8 I_m$	$0,9 I_m$	$1 I_m$
$0,1 I_n$	0,1	0,4	0,9	1,6	2,5	3,6	4,9	6,4	8,1	10
$0,2 I_n$	0,05	0,2	0,45	0,8	1,25	1,8	2,48	3,2	4,05	5
$0,3 I_n$	0,0333	0,1333	0,3	0,5333	0,8333	1,2	1,6333	2,1333	2,7	3,3333
$0,4 I_n$	0,025	0,1	0,225	0,4	0,625	0,9	1,225	1,6	2,025	2,5
$0,5 I_n$	0,02	0,08	0,18	0,32	0,5	0,72	0,98	1,28	1,62	2
$0,6 I_n$	0,0166	0,0666	0,15	0,2444	0,4166	0,6	0,8166	1,0666	1,35	1,6666
$0,7 I_n$	0,0143	0,057	0,1286	0,2285	0,3571	0,5142	0,7	0,9142	1,1571	1,4285
$0,8 I_n$	0,0125	0,05	0,1125	0,2	0,3125	0,45	0,6125	0,8	1,0125	1,25
$0,9 I_n$	0,0111	0,0444	0,1	0,1778	0,2778	0,4	0,5444	0,7111	0,9	1,1111
$1 I_n$	0,01	0,04	0,09	0,16	0,25	0,36	0,49	0,64	0,81	1

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Deelformules:

- MAATREGELLEN: niveau v/d werkelijk genomen maatregelen: $S_p = 0,01 \cdot 1,555^x$. *Als* en waarbij $x = t_1a + t_2a + t_3a + t_1b + t_2b + t_3b + t_1c + t_2c + t_3c + t_1d + t_2d + t_3d$

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Elementen	Symbool	Waarde	Definitie
	<i>Als</i>	0,1 of 1	Bijkomende verplichtingen
Safeguards	<i>t_{1a}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, vooraf, mbt/h doel
	<i>t_{2a}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, tijdens, mbt/h doel
	<i>t_{3a}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, achteraf, mbt/h doel
	<i>t_{1b}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, vooraf, mbt/d transparantie
	<i>t_{2b}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, tijdens, mbt/d transparantie
	<i>t_{3b}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, achteraf, mbt/d transparantie
	<i>t_{1c}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, vooraf, mbt minimale gegevensverwerking en proportionaliteit
	<i>t_{2c}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, tijdens, mbt minimale gegevensverwerking en proportionaliteit
	<i>t_{3c}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, achteraf, mbt minimale gegevensverwerking en proportionaliteit
	<i>t_{1d}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, vooraf, mbt veiligheid
	<i>t_{2d}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, tijdens, mbt veiligheid
	<i>t_{3d}</i>	0-1	Techn. en organ. maatregelen, achteraf, mbt veiligheid

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Niveau van de maatregelen > wat is de invloed van x op S_p ?

	0,1 Als	1 Als
0 x	0,001	0,01
1 x	0,0016	0,0156
2 x	0,0024	0,0242
3 x	0,0038	0,0378
4 x	0,0054	0,0585
5 x	0,0091	0,0909
6 x	0,0141	0,1414
7 x	0,0220	0,2198
8 x	0,0342	0,3419
9 x	0,0532	0,5316
10 x	0,0827	0,8266
11 x	0,1285	1,2854
12 x	0,1998 (niet afgerond)	1,9988 (niet afgerond)

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Terugkoppelen a/h vereiste niveau van de maatregelen obv/d redelijke verwachtingen:

	0,1 I_m	0,2 I_m	0,3 I_m	0,4 I_m	0,5 I_m	0,6 I_m	0,7 I_m	0,8 I_m	0,9 I_m	1 I_m
0,1 I_n	0,1	0,4	0,9	1,6	2,5	3,6	4,9	6,4	8,1	10
0,2 I_n	0,05	0,2	0,45	0,8	1,25	1,8	2,48	3,2	4,05	5
0,3 I_n	0,0333	0,1333	0,3	0,5333	0,8333	1,2	1,6333	2,1333	2,7	3,3333
0,4 I_n	0,025	0,1	0,225	0,4	0,625	0,9	1,225	1,6	2,025	2,5
0,5 I_n	0,02	0,08	0,18	0,32	0,5	0,72	0,98	1,28	1,62	2
0,6 I_n	0,0166	0,0666	0,15	0,2444	0,4166	0,6	0,8166	1,0666	1,35	1,6666
0,7 I_n	0,0143	0,057	0,1286	0,2285	0,3571	0,5142	0,7	0,9142	1,1571	1,4285
0,8 I_n	0,0125	0,05	0,1125	0,2	0,3125	0,45	0,6125	0,8	1,0125	1,25
0,9 I_n	0,0111	0,0444	0,1	0,1778	0,2778	0,4	0,5444	0,7111	0,9	1,1111
1 I_n	0,01	0,04	0,09	0,16	0,25	0,36	0,49	0,64	0,81	1

	0,1 A_{ls}	1 A_{ls}
0 x	0,001	0,01
1 x	0,0016	0,0156
2 x	0,0024	0,0242
3 x	0,0038	0,0378
4 x	0,0054	0,0585
5 x	0,0091	0,0909
6 x	0,0141	0,1414
7 x	0,0220	0,2198
8 x	0,0342	0,3419
9 x	0,0532	0,5316
10 x	0,0827	0,8266
11 x	0,1285	1,2854
12 x	0,1998	1,9988

3. Opbouw van de geïntegreerde beschermingsmethode

Om het concreet beschermingsniveau v/d werknemer na te gaan, obv/d redelijke verwachtingen v/d werknemer, dient de volgende basisformule te worden toegepast:

$$\rho = \frac{I_n}{I_{m_1}^2} \cdot S_\rho$$

Of, in andere termen:

$$\rho = \frac{I_n}{I_{m_1}^2} \cdot 0,01 \cdot 1,555^x \cdot Als.$$

De totaalformule van ρ is dan gelijk aan:

$$\frac{\left(\frac{PI_n + SchIn_n}{2} \cdot \sqrt{\frac{RI_n}{9}} \right)^2 \cdot 0,01 \cdot 1,555^{t_1a + t_2a + t_3a + t_1b + t_2b + t_3b + t_1c + t_2c + t_3c + t_1d + t_2d + t_3d} \cdot Als}{\left(\frac{AI_m + SchI_m + DI_m}{3} \cdot \sqrt{\frac{DBLI_m + OBLI_m + ActI_m}{3}} \right)^2}$$

4. Toepassingsmogelijkheden en resultaten

Vergelijking van beschermingsniveaus afhankelijk v/h doel en de afweging:

- Gepaste maatregelen volgens beschermingsniveau v/d redelijke verwachtingen van de werknemer,
- Vaststellen v/e inbreuk op/schending v/e norm uit de privacyrechten-groep,
- Vaststellen van morele schade die volgt uit een inbreuk.

4. Toepassingsmogelijkheden en resultaten

Vaststellen v/e ongeoorloofde inbreuk o/e norm uit de privacyrechten-groep

π versus ρ

Er is sprake v/e ONGEORLOOFDE INBREUK wnr/d onderneming niet de gepaste maatregelen heeft genomen opdat het vereiste niveau van privacybescherming v/d werknemer is gewaarborgd:

$$\rho \text{ obv } I_{m_1} < \pi (= 1)$$

Er is daarentegen GEEN sprake v/e ONGEORLOOFDE INBREUK wnr/h werkelijk beschermingsniveau even groot of groter is dan het vereiste beschermingsniveau toegepast o/e concrete situatie:

$$\rho \text{ obv } I_{m_1} \geq \pi (= 1)$$

4. Toepassingsmogelijkheden en resultaten

Vaststellen van morele schade die dr/d inbreuk wordt veroorzaakt

Morele schade bestaat wnr/d werkelijk genomen maatregelen dr/d werkgever, de werknemer niet voldoende beschermen zoals vereist obv/d redelijke verwachtingen v/d werknemer.

Dus, S_p is niet hoog genoeg om het vereiste beschermingsniveau te dekken, waardoor $\rho \text{ obv } I_{m_2} \leq \pi (= 1)$.

Er is dus sprake van MORELE SCHADE wanneer:

$$\pi > \rho \text{ obv } I_{m_2}$$

4. Toepassingsmogelijkheden en resultaten

Vaststellen van vergoedingsplicht morele schade die dr/d inbreuk wordt veroorzaakt

Morele schade moet worden *vergoed* indien er sprake is v/e ongeoorloofde schending.

De vergoedingsplicht vr/d morele schade is gelijk a/h verschil tussen het vereiste en het werkelijk gewaarborgde maatregelniveau op basis van de gevolgen zoals die zich in werkelijkheid hebben voorgedaan (I_{m_2}).

De vergoedingsplicht die volgt uit de morele schade is gelijk aan: *Indien $\pi > \rho$, dan vergoedingsplicht =*

$$S_{\pi} - S_{\rho}$$

$$= \frac{I_{m_2}^2}{I_n} - 0,01 \cdot 1,555^x . Als$$

5. Praktische werking van de methode

Invulling van de parameters van de drie categorieën van contextuele elementen i/d praktijk adhv/e vragenlijst:

- Belang v/d werknemer
- Gerechvaardigde ondernemingsbelang
- Niveau v/d beschermende maatregelen

Oefening

Vragen

5. Praktische werking van de methode

Invullen van de parameters in een vragenlijst (zie: <http://appsvc.wolterskluwer.be/gdpr>).

5. Praktische werking van de methode

Oefening

Meerdere Federale Overheidsdiensten besluiten om aan hun personeel een uniek voordeel aan te bieden. Een service provider binnen de telecomsector is bereid om voordelige tarieven te hanteren voor personeelsleden en hun gezin.

- Toelichting casus door Bob Goossens,
- Collectief oplossen aan de hand van de Kluwer webapplicatie: <http://appsvc.wolterskluwer.be/gdpr>.

Contactinformatie

Yung Shin Van Der Sype

Time.lex, docent KU Leuven

E-mail: yungshin.vandersype@timelex.eu

Mob.: +32 495 21 33 31

